

kunde overflue, hvorledes det i Praxis virkelig forholdt sig, hvorvidt Byrden strakte sig paa de enkelte Steder, paa hvilken Maade Befordringen blev iværksat, og hvorledes Bederlaget derfor, forsaavidt der gaves et saadant, udrededes og fordeeltes. Min Formand lod derfor ved en Circulairstrivelse af 29de Juni 1848 indhente Oplysninger om Bessaffenheden af hele dette Anliggende, men disse Oplysninger indkom naturligtvis først efterhaanden; de skulde indkomme fra de enkelte Pastorater igennem Provsterne og Biskopperne, saa at de først fuldstaendig indkom, efterat min Formand allerede var udtraadt af Ministeriet. Saaledes modtog jeg disse Oplysninger, men selv efterat de vare indkomne, tilstaaer jeg, at der er adskillige Punkter, der ere vedblevne at vare mig uklare, naar der spørges om, hvorledes der forholdes paa ethvert enkelt Sted, hvorvidt f. Ex. Skolelærerne oppebære et Bederlag eller ikke, efterdi der er forholdt meget forskjelligt dermed, idet man har søgt at bringe Bestemmelsen af 1814 i Anvendelse paa forskjellig Maade, og der i selve denne Anordning laae en Utydelighed, der har givet Anledning til at behandle Sagen forskjellig. Der er i det hiin Anordning vedføjede første Bilags § 31 talt om denne Forpligtelse, og der er deri tillige bestemt, at der skal antages et Kirkebud til at besejge deels denne Brevbæren og deels Kirkens Reengjørelse o. s. v., og derfor skal der gives et Bederlag, der skal afholdes af den, der har Andeel i de gamle Degneindtagter. Paa de fleste Steder har man antaget, at det var den, der havde Andeel i de gamle Degneindtagter, der skulde udrede disse Udgifter til et Kirkebud, og derved er der opstaaet den Bessynderlighed, at visse Skolelærere maae udrede Noget til et Kirkebud, ikke paa Grund af deres Indtagters Størrelse, men paa Grund af den Kilde, hvorfra disse Indtagter ere opstaaede, medens andre Skolelærere ikke udrede Noget, fordi de faae den dem tillagte Løn fra andre Kilder; paa andre Steder derimod gif man ud fra den Betragtning, at det var Communerne, der netop virkelig oppebære de gamle Degneindtagter, da de vare overlodte Communerne til dermed at lønne deres Skolelærere, der skulde antage et Kirke-

bud, og der er virkelig en heel Deel Steder, hvor der er tilstaaet vedkommende Skolelærere en Godtgjørelse; men selv hvor dette er skeet, er det endnu ikke ganske klart, hvorvidt han oppebærer Godtgjørelsen herfor eller for noget Andet. Der er nemlig tillige i det samme Bilag til Skoleanordningen af 1814 i § 34 omtalt visse andre Forretninger, som det paaligger Kirkebyens Skolelærer at udføre, og for hvilke han skal have den Godtgjørelse, som herfor i Planen er bestemt. Der er altsaa udtryffeligt sagt, at der skal tillægges ham et Bederlag, men her nævnes blandt forskjellige andre Forretninger ogsaa een af dem, som er nævnt i § 31, nemlig Kirkens Reengjøren, og jeg er ganske vis paa, at man paa mange Steder ikke selv veed, om det, der er tillagt Skolelæreren, er tillagt ham for Brevbesørgelsen, saa at han besørger dem som Kirkebud og altsaa har sin Grund i hiint Bilags § 31, eller om det er tillagt ham for „andre“ Forretninger, og altsaa har sin Grund i § 34. Da jeg nu havde modtaget disse Oplysninger, som dog efterlode nogen Tvivl, betænkte jeg, hvorledes Sagen kunde ordnes, og gif da ud paa strax at faae denne hele Brevbefordring, som havde noget Odiost ved sig, affasset; men det fremgif tillige af Oplysningerne — og det er Noget, som jeg maa ønske særdeles lagt Mærke til — at der paa mange Steder krævedes meget mindre af denne Byrde, end der, selv efter den indskrænkende Fortolkning, kunde kræves, ja, paa enkelte Steder var den endogsaa aldeles ophørt. Altsaa dengang var der mange Steder, hvor Præsterne vare komne overeens om ikke at benytte denne Ret til en særegen Brevbefordring, men de befordrede selv de Embedsbreve, som efter den indskrænkende og almindelige Fortolkning angif denne Sag, nemlig de saakaldte Provste-Circulairst. Naar jeg nu spurgte om, hvorledes der skulde forholdes, naar man oppebærede denne særlige Brevbefordring, saa fremstillede det Spørgsmaal sig for mig, hvem den da skulde gaae over paa, og hvorledes der skulde forholdes med den Erstatning, med det Bederlag, som muligvis Skolelærerne paa en deel Steder oppebære herfor. Hvad det første Punkt angaaer, tilstaaer jeg, at jeg troede, at det var det Simpleste ligefrem at sige, at Præ-